

ikke engang at holde en Kommis her, kan ved Ordre til Aktieselskabet expedere sine Varer, hvorhen han ønsker, til Tyskland, Sverige, Rusland o. s. v. og saaledes drive hele sin Forretning her i Kjøbenhavns Havn uden at betale en eneste Ore i Stat hverken til Staten eller Kommunen. Man vil paa den Maade sætte den udenlandske Kjøbmand i en begunstiget Stilling i hans Konkurrence med den danske Kjøbmand. Jeg kan ikke skjønne, at der er nogensomhelst Anledning til at skabe en saadan Ulighed for Loven. Derfor har jeg tilladt mig at stille et Forslag, som gaar ud paa, at det kun er de til „Jernbaneanlæg anvendte Grunde og derpaa opførte Bygninger“, som fritages for alle paa samme hvilende kongelige Statter og Afgifter, saavel som for Arealstat til Kjøbenhavns Kommune. Jeg tror, at paa den Maade, jeg har stillet Forslaget, kommer den Tanke fuldstændig frem, som for Resten Udvalgets ærede Flertal i alt Fald til Dels er inde paa.

Saa har jeg stillet et Forslag om at indføre en ny § 11, som gaar ud paa, at „førend Frihavnen aabnes for Driften, bliver det ved Lov at bestemme, hvilke Forandringer der skulle indtræde i den nu ved Lov af 30te December 1858 ordnede Bestyrelse af Kjøbenhavns Havnevæsen“. Jeg har allerede under første Behandling af Sagen udtalt mig temmelig udforsigt om dette Spørgsmaal. — Min ærede Stabo (Roesved) fandt i Gaar Anledning til at rose de Arbeider, Havnevæsenet havde udført i den Tid, det har bestaaet under den nuværende Form, og han mente, at der er udført Meget, og at man kunde være vel tilfreds dermed. Jeg tillader mig at bemærke, at det veed den ærede Ordfører ikke; han veed kun, hvad der er gjort, men veed ikke, hvad der kunde have været gjort med de samme Midler. Det er ganske vist, at Kjøbenhavns Havnebestyrelse har udrettet ikke Lidet i Løbet af de 30 Aar, som ere forløbne siden 1858, da Loven traadte i Kraft, men det er ogsaa ganske vist, at den kunde have udrettet langt Mere, og det kunde være gaaet i ganske andre Retninger. Anlægget af Kalkbrænderihavnen fandt Sted tvertimod Grossererocietetets Komitees Indstilling af Oktober 1881; den har senere haft Anledning til at beklage sig over, at man har ført Udviklingen i en Retning, som gik mod det i Handelsstanden almindelig nærede Ønske, men ved den Selvraadighed og absolut ubegrænsede Stilling, som Havnebestyrelsen indtager, har denne kunnet holde Stand derimod. Jeg vil ikke negte, at en Del af det Præsterede kan være udmærket godt; navnlig kunde det ikke falde mig ind at sige,

at det Altsammen var absolut slet, men at Noget af det er slet, vide vi Altsammen. Nu er det en almindelig Erkjendelse, at Kalkbrænderihavnen er et Feilgreb baade i kommerciel og i teknisk Henseende. Den vækker ikke Tilfredshed fra nogen Side, og det er den, der har givet Anledning til, at Frihavns-spørgsmaalet er kommet op; thi det, der egentlig ligger til Grund for hele Frihavns-spørgsmaalet, er, at man vil søge at redde Kalkbrænderihavnen fra at gjøre Fiasko. En ubetinget Ros over Kjøbenhavns Havnevæsens Gjæringer i de sidste 30 Aar kan jeg ikke tiltræde paa nogen Maade. — Nu er jo Sagen saaledes: den høitærede Indenrigsminister eller rettere Indenrigsministeren i Danmark, hvem det tilfældigt er, er absolut Hersker formaliter over Kjøbenhavns Havn og dens Arbeider, men det er jo givet, at den Mand, der udnævnes til Indenrigsminister i Danmark, udnævnes ikke dertil af Hans Majestæt Kongen efter den Sidsigt, han har til Havneforhold i Almindelighed og Kjøbenhavns Havneforhold i Særdeleshed og mange andre Forhold, der ere bestemmende i saa Henseende. Jeg tror ikke, jeg træder Noget for nær, naar jeg siger, at der ikke er en eneste Indenrigsminister af den lange Række, vi have haft, siden den nu gjældende Havnlov traadte i Kraft, som er mødt til Embedet første Gang med noget Kjendskab til Kjøbenhavns Havneforhold. Kjendskabet dertil maa han have fra sine Underordnede, fra Indenrigsministeriets Embedsmænd og fra Havneforvaltningen. Og hvad sker saa? Der sker det, som altid sker, naar en Overordnet savner personligt Kjendskab til det, han skal bestyre. Han kommer nødvendigvis, som man siger, i Sommer paa sine Underordnede. Det kan ikke være anderledes, og jeg siger det ikke som nogensomhelst Bebreidelse mod den ærede nuværende Indenrigsminister eller hans Forgjængere; det maa saa være. Embedsmændene i Indenrigsministeriet træde ind i Ministeriet som unge begavede Jurister. Det er, om man saa kan sige, Blomsten af den danske juridiske Stand, der træder ind i Ministeriet; udmærkede Folk med den bedste Villie. Men fuldstændig ujenfndte med Kjøbenhavns Havneforhold, som de ere, skulle de først stæffe sig dette Kjendskab i Ministeriet, og man kan jo sige sig selv, at det maa blive en høist ensfydig Kundskab, de her erhverve sig. Havnebestyrelsen trænger til Kontrol, og denne har været savnet fuldstændig indtil Dato. Havnebestyrelsens Færd har ikke været underkastet offentlig Kontrol. Kjøbenhavns Handelsstand har som saadan ikke haft den ringeste Indflydelse paa Havneforholdene, uagtet der